

Energiaosaaminen rakennustyömaalla -työpaja

Tiistai 02.10.2012 klo 8.30–12.00

Eurooppasali

Euroopan komission Suomen-edustusto,
Malminkatu 16, 00101 HELSINKI

Ohjelma

Tilaisuuden vetäjänä **Pirkko Kasanen** (Koordinet Oy)

8.30 Ilmoittautuminen ja kahvitarjoilu

9.00 Alustukset ja kommenttipuheenvuorot

Opetushallitus

Arto Pekkala

Rakennusliitto

Markus Ainasoja

Rakennusteollisuus RT

Jani Kemppainen

Rakentamisen Laatu RALA ry

Tuula Råman

Alustus ja ohjattu ryhmätyöpaja, jossa käsitellään keskeisiä asioita kansallisen toimenpidesuunnitelman laatimisen kannalta

- Mitä osaamista työmaalla tarvitaan, miten osaaminen osoitetaan ja miten osaamista ylläpidetään?
- Koulutusorganisaatioiden toiminnan kehittäminen ja opettajien osaamisen varmistaminen
- Opetusohjelmien, -aineistojen ja menetelmien kehittäminen
- Rakentamisen toimintakulttuurin kehittäminen

12.00 Tilaisuus päättyy

Build Up Skills -työpaja 2.10.2012

Osallistujalista

Etunimi	Sukunimi	Yritys
Antero	Ahonen	Siikaranta-opisto
Markus	Ainasoja	Rakennusliitto ry
Harri	Fränti	Amiedu
Markku	Harmaala	AEL
Tapio	Jalo	Motiva Oy
Mikko	Jauhiainen	Amiedu
Pirkko	Kasanen	Koordinet Oy
Jani	Kempainen	Talonrakennusteollisuus ry
Toni	Kilpinen	Suomen Verkkosähkö
Pertti	Kokki	Rateko
Jari	Korpisaari	SRV Rakennus Oy
Minna	Kuusela	TTS
Raija	Lahtinen	Rakennustieto Oy
Päivi	Laitila	Motiva Oy
Markku	Lappalainen	Rakennustieto Oy
Irmeli	Mikkonen	Motiva Oy
Juha-Ville	Mäkinen	LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry
Arto	Pekkala	Opetushallitus
Tuula	Råman	Rakentamisen Laatu RALA ry
Arto	Saastamoinen	Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
Hannu	Sipilä	Suomen LVI Liitto, SuLVI ry
Olli	Teriö	Tampereen teknillinen yliopisto
Nina	Vaasvainio	Motiva Oy

Yhteenveto ryhmätöistä

Aihe: Mitä osaamista tarvitaan, miten osaaminen osoitetaan ja miten osaamista ylläpidetään? Mihin kehitystoiminta tulee suunnata? (Vetäjä: Tapio Jalo)

Toimenpiteet ja vastuutahot

<p>Helppo toteuttaa, pieni vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • RAK Eristeet, höyrysulut, tiivistykset: <i>tuoteteollisuus mukaan</i> • RAU Huonesäätö, valvontajärjestelmä, ?? • Rakentamisen peruskurssi ulkomaisille rakennustyöntekijöille • Tiiviin rakentamisen ABC ja tiiviysmittaukset 	<p>Helppo toteuttaa, suuri vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • IV Kanavat, IV-koneet, yms. • Näyttötutkintojärjestelmän hyödyntäminen: <i>OPH</i> • SÄHKÖ Valaistus, keskusket, taajuusmuuttajat • Rakennusfysiikkaa rakennustyömaille; olosuhteiden hallinta • ”Kulttuuri”opetusta kouluihin
<p>Vaikea toteuttaa, pieni vaikuttavuus</p>	<p>Vaikea toteuttaa, suuri vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kosteushallinta, suojaukset, kuivaus: <i>työmaatoimintaa</i> • Työmaan organisointi ja johtaminen; kehitys myös tulospalkkioihin • Nuorten oppisopimuskoulutus, mentorointi • Rakennustyömaan energia-auditointi • Työmaan energiakoordinaattori

Aihe: Koulutusorganisaatioiden toiminnan kehittäminen ja opettajien osaamisen varmistaminen (Vetäjä: Pertti Kokki)

Toimenpiteet ja vastuutahot

<p>Helppo toteuttaa, pieni vaikuttavuus</p>	<p>Helppo toteuttaa, suuri vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pätevyysvaatimukset (LVI-)töihin osallistuville: <i>YM</i> • Ammatillinen neuvottelukunta; koulutuksen järjestäjäkohtainen, säädetty: <i>koulutusjärjestelmä</i>
<p>Vaikea toteuttaa, pieni vaikuttavuus</p>	<p>Vaikea toteuttaa, suuri vaikuttavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaatimukset / määräykset / erikoistuminen

Aihe: Opetusohjelmien, -aineistojen ja menetelmien kehittäminen ja edistäminen
(Vetäjä: Pertti Kokki)

Toimenpiteet ja vastuutahot

Helppo toteuttaa, pieni vaikuttavuus	Helppo toteuttaa, suuri vaikuttavuus <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyöorganisaatio, joka ohjaa, koordinoi ja valvoo aineiston tuottamista • Yhteinen aineisto osaamisalueelta
Vaikea toteuttaa, pieni vaikuttavuus	Vaikea toteuttaa, suuri vaikuttavuus <ul style="list-style-type: none"> • Tavoiteosaaminen (energiaosaaminen) määriteltävä aloittain • Vierihoido • Koulutusaineistot uusittava: <i>Kuka?</i> Rahoitus? • Opettajien ammatillinen täydennyskoulutus, rahoitus: <i>OKM</i> • Koulutuspalvelutuote kiinnostavaksi • Rahoitus: <i>Työnantajat</i>

Aihe: Rakentamisen toimintakulttuurin kehittäminen (Vetäjä: Tapio Jalo)

Toimenpiteet ja vastuutahot

Helppo toteuttaa, pieni vaikuttavuus <ul style="list-style-type: none"> • Tulospalkkioilla toimintakulttuuria • Rakennusliikkeiden imagonkohotusfoorumi 	Helppo toteuttaa, suuri vaikuttavuus <ul style="list-style-type: none"> • Laadun tilaaminen: <i>Liitot ja yhdistykset</i> • Laadunvarmistus ja ToVa: <i>Liitot ja yhdistykset</i>
Vaikea toteuttaa, pieni vaikuttavuus	Vaikea toteuttaa, suuri vaikuttavuus <ul style="list-style-type: none"> • Pätevyysjärjestelmä 2020, mitä, miten, valvonta

Lisää energiaosaamista rakennustyömaalle -työpaja

Maanantai 19.11.2012 klo 12.00–16.00

Rakennusteollisuus RT ry

Unioninkatu 14, 00130 HELSINKI

Ohjelma

*Tilaisuuden vetäjänä **Pirkko Kasanen** (Koordinet Oy)*

12:00 **Ilmoittautuminen**

12:15 **Alustukset ja kommenttipuheenvuorot**

Ympäristöministeriö

Juha-Pekka Maijala

Rakennusteollisuus RT

Juha Mäntynen

Metropolia

Olli Jalonen

NCC Rakennus Oy

Ilkka Alvoittu

Kiinteistöalan Koulutussäätiö

Pertti Huhtanen

Kommenttipuheenvuoro

Rakennusinsinööriyhdistys RIL

Teemu Vehmaskoski

Kahvitauko

Ryhmätyöpaja/keskustelua, jossa käsitellään toimenpidesuunnitelman sisältöä

- Mitä osaamista työmaalla tarvitaan, miten osaaminen osoitetaan ja miten osaamista ylläpidetään?
- Koulutusorganisaatioiden toiminnan kehittäminen ja opettajien osaamisen varmistaminen
- Opetusohjelmien, -aineistojen ja menetelmien kehittäminen
- Rakentamisen toimintakulttuurin kehittäminen

16:00 **Tilaisuus päättyy**

Build Up Skills -työpaja 19.11.2012

Osallistujalista

Nimi	Yritys
Ahonen Antero	Siikaranta-opisto
Ainasoja Markus	Rakennusliitto ry
Alvoittu Ilkka	NCC Rakennus Oy
Fränti Harri	Amiedu
Jalo Tapio	Motiva Oy
Jalonen Olli	Metropolia ammattikorkeakoulu
Jauhiainen Mikko	Amiedu
Kasanen Pirkko	Koordinet Oy
Kaste Sari	Motiva Oy
Kokki Pertti	Rateko
Lahtinen Raija	Rakennustieto Oy
Maijala Juha-Pekka	Ympäristöministeriö
Mikkonen Irmeli	Motiva Oy
Mäkinen Juha-Ville	LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry
Mäntynen Juha	Rakennusteollisuus
Saastamoinen Arto	Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
Sorri Jaakko	Tampereen teknillinen yliopisto
Teriö Olli	Tampereen teknillinen yliopisto
Vehmaskoski Teemu	Rakennusinsinöörien liitto ry RIL
Weijola Varpu	Työ- ja elinkeinoministeriö

Lisää energiaosaamista rakennustyömaalle -työpaja

Keskiviikko 21.11.2012 klo 9.00–14.00

Hotelli-ravintola Lasaretti

Kasarmintie 13, 90101 OULU

OHJELMA

8.30 **Ilmoittautuminen**

9.00 **Alustukset ja kommenttipuheenvuorot**

OAMK

Kimmo Illikainen

OKV-Tekniikka Oy

Olli Veikkola

Oulun Rakennusvalvonta

Pekka Seppälä

Ryhmätyöpaja, jossa käsitellään toimenpidesuunnitelman sisältöä

- Mitä osaamista työmaalla tarvitaan, miten osaaminen osoitetaan ja miten osaamista ylläpidetään?
- Koulutusorganisaatioiden toiminnan kehittäminen ja opettajien osaamisen varmistaminen
- Opetusohjelmien, -aineistojen ja menetelmien kehittäminen
- Rakentamisen toimintakulttuurin kehittäminen

11.45–12.30 **Lounas**

12.30 **Ryhmätyöpaja jatkuu**

14.00 **Tilaisuus päättyy**

Tervetuloa työpajoihin - lisää energiaosaamista rakennustyömaalle

Build Up Skills Finland -hankkeessa selvitetään rakentamisen energiatehokkuusosaamisen kehittämisen ja lisäkoulutustarpeita sekä toteutusta.

Hanke etenee usean työpajasarjan voimin ja huipentuu **Helsingissä 19.11.** ja **Oulussa 21.11.** järjestettäviin avoimiin työpajoihin. Niihin ovat tervetulleita rakennusalalla toimivat ja sidosryhmien edustajat saamaan tietoa sekä esittämään näkemyksiään etenkin suunnitelmaan ja aikatauluun.

Vuoden 2013 alussa julkistettavan kansallisen etenemissuunnitelman tavoitteena on saada aikaan rakentamisen toimintakulttuurissa laatuksellinen koulutus- ja muutosprosessi, johon sitoutuvat kaikki rakennusalan keskeiset toimijat, koulutusorganisaatiot, henkilö- ja yritystason yhdistykset sekä edunvalvontajärjestöt.

Työpajat ovat maksuttomia. Ohjelma ja ilmoittautuminen **Helsingin työpajaan** ja **Oulun työpajaan** linkeistä tai Motivan tapahtumakalenterissa www.motiva.fi/ajankohtaista/tapahtumat

Lisätietoja työpajoista:

johtava asiantuntija **Tapio Jalo**, Motiva, tapio.jalo@motiva.fi, puh. 040 546 6775

rehtori **Pertti Kokki**, RATEKO, pertti.kokki@rateko.fi, puh. 050 547 2429

asiantuntija **Irmeli Mikkonen**, Motiva, irmeli.mikkonen@motiva.fi, puh. 040 700 1466

Ohjausryhmässä mukana

Ympäristöministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Opetushallitus
Rakennusteollisuus ry
Rakennusliitto

Tule vaikuttamaan työpajaan

Nyt on oikea hetki kertoa rakentamisen ketjussa olevat energiatehokkuutta edistävät sekä osaamista ja ammattitaitoa kehittävät tarpeet ja toiveet.

[Ilmoittaudu tästä...](#)

Lisätietoja hankkeesta saat

[Motivan verkkosivuilta >>](#)
ja
Finland.buildupskills.eu >>

Build Up Skills -työpaja 21.11.2012

Osallistujalista

Nimi	Yritys
Illikainen Kimmo	Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Kasanen Pirkko	Koordinet Oy
Kauppinen Juha	Rakennusliitto ry
Lamassaari Hannu	Cramo Finland Oy
Mikkonen Irmeli	Motiva Oy
Mäenpää Janne	Rateko
Niemi Jari	Oulun seudun ammattiopisto
Puotiniemi Jaakko	Cramo Finland Oy
Päkkilä Risto	Oulun seudun ammattiopisto
Ryynänen Kai	Rovaniemen ammattikorkeakoulu
Seppälä Pekka	Oulun kaupunki
Veikkola Olli	OKV-Tekniikka Oy
Värttö Pekka	Oulun Aikuiskoulutuskeskus

BUILD UP Skills Finland-työpajat

Helsinki 19.11.2012

Oulu 21.11.2012

Keskustelun jäsenitys ja muistiinpanot

Pirkko Kasanen 22.11.2012

Motiva

Jäsenysehdoituksen taustalla

- Työpajojen ohjelmissa esitetty 4 kohdan jäsenitys (Kokki)
- Kehittämissuunnitelmaluonnos (Teriö)
- Aikaisempien työpajojen keskustelut, Oulussa myös Helsinki 19.11.2012

Tarpeellisia askeleita 1

- Tiedossa olevien koulutustarpeiden konkretisoiminen työmaan tarpeita palveleviksi
 - Talotekniikka ja uusiutuva energia vaativat työtä
 - E-tehokkuus prosessien ja laadun koulutukseen
 - Ulkomaisen työvoiman koulutus ja tuki
- Osaamisen ja laadunvarmistuksen painoarvon ja tärkeyden lisääminen työmaatoiminnassa
 - Tilaajan ja valvonnan rooli, "pakko"
 - Pätevyysjärjestelmän sisältö, pelisäännöt, käytännöt
 - Työmaille vaatimuksia, energiateh.koordinaattori, takuu

Tarpeellisia askeleita 2

- Keskeisten toimijoiden ja verkostojen sitouttaminen muutokseen
 - Tavoitetila 2020, keskeiset toimijat, vastuut, etenemiseen panostetaan kaikilla tasoilla
 - edunvalvontatahot, järjestöt, koulutusorganisaatiot, sidosryhmät ja yrityksiä johtotaso kytetään mukaan edistämisfoorumiin; käynnistetään iso viestintäkamppania mallia "Hometalkoot"
 - (Tapio Jalo sähköposti 20.11.2012)

Keskustelun kulku

- On kuultu ohjelmissa mainitut esitykset
- Pirkko Kasanen esittelee teemat
- Käsitellään teema kerrallaan (teema per dia seuraavassa)
- Hetki yksilömietintää
- PKa kysyy ja kirjoittaa muistiin kommentit
- Mitä mietitään: Onko näin, mikä tässä tärkeintä, missä järjestyksessä, mitä puuttuu?

Roadmap 2020 tavoitetila

- Toimintakulttuurin muutos tai peräti vallankumous
- Asennetta, ylpeyttä
- Työmaa toimii, priimaa pukkaa
- Opitaan projektista toiseen
- Yhteistyöketjut ja rajapinnat kunnossa

Askelten perusta ja lähtökohta

- Tutkimustiedon suodattaminen ja jalkauttaminen
- FRAME, rakennusfysiikka
- Keskustelussa korostettiin, että em. asiat ovat kaiken taustalla ja perustana ja lähtökohdan tulee olla konkreettisempi
- Askeliin tulisi lähteä (tutkimustietoon perustuvista) hyvistä suunnitelmista
- Roadmapissa pitää olla esillä laadun mittaaminen, mm. tiiveysmittaukset

Askeleet tavoitteeseen

- Mitä osaamista rakennustyömaalla tarvitaan
- Koulutusorganisaatioiden kehittäminen
- Opetusmateriaalien ja -menetelmien kehittäminen
- Itse kunkin oman toiminnan kehittäminen ja asenne, verkostot
- Työmailla toimivien tavoittaminen ja saaminen mukaan koulutukseen

Mitä osaamista rakennustyön alla tarvitaan

- Tiiveys
- Kosteus
- Rakentamisen aikainen kosteuskuorma
- Passiivitalon erityisvaatimukset kosteudenhallintaan
- Suojaus rakentamisen aikana
- Tuotepuolella tarvitaan uusia konsepteja
- **Malli: elintarvikkeiden kylmäketju, vastaavasti rakentamisen kuivaketju**
- Ilmastonmuutoksen tuomat uudet haasteet

Koulutusorganisaatioiden kehittäminen

- Haasteita
- Toimintatapoja
- Yhteistyötä

Haasteita

- Monikulttuurisuuden ja eri kielten hallinta
- Eri maissa totuttu erilaisiin suunnitelmiin. Myös eritasoista osaamista. Ja kielet
- Rajapintojen hallinta
- Rakennusyrityksen osaamistarpeen tunnistaminen
- Opettajien osaaminen, tiedon ja asiantuntijuuden siirtyminen, kouluttautuminen
- Miten opettajat työmaalle oppimaan ja kouluttamaan? Työpaikkaohjaajia ei ole tarpeeksi.

Toimintatapoja

- Pilottihankkeita lisää, oppi talteen ja jakoon koulutusorganisaatioihin
- BIM (rakennuksen tietomallinnus)
- Opintojen räätälöinti, nykyisen osaamisen tunnistaminen

Yhteistyötä

- Yhteistyö oppilaitoksen sisällä eri alojen välillä
- Yhteistyö koulutusorganisaatioiden välillä
- Esim. Oulussa toimii yhteistyö AMK:n ja ammattiopiston välillä: suunnittelusta käytäntöön
- Oppilaitosten erikoistuminen
- Yhteistyö sidosryhmiin
- Rakennusteollisuus aktiiviseksi yhteistyöhön koulutuksen kanssa

Opetusmateriaalit ja -menetelmät

- Työtä tehdessä
- Oppilaitoksessa
- Yhteiset aineistot

Työtä tehdessä

- Työssä oppiminen. Työmaille ei aina haluta harjoittelijoita. Toisaalta voidaan antaa liikaakin haastetta ja käyttää ilmaistyövoimana.
- Työssä oppiminen ei auta energia-asioihin, koska työmaallahan ei osata tarpeeksi!
- Työmaakopissa avataan suunnitelmia, perustellaan, selvitetään, sitoutetaan, kannustetaan, pelisäännöt selväksi
- Vuorovaikutus työmaalla ilman ”kurssitusta”, toimii pienillä työmailla
- Yhteiset koulutukset rajapinnoissa: Työnjohto – työntekijät – suunnittelijat
- Yhteistyöketjujen ja rajapintojen huomioiminen: toimii yhteisessä hankkeessa, jossa siihen on intressi -> pilotit, caset

Oppilaitoksessa

- Näytöt ja työvaiheen läpikäynnit mahdollistavat asenteen siirtymisen opettajalta opiskelijalle
- Kurssimateriaalin vaihto opintoalojen välillä: rajapinnat
- Koulutusta varten todellisia harjoitusprojekteja (vrt. AKK Oulu)
- Räpläyslabrat (vrt. AMK Tampere)
- Laboratoriotöitä, konkreettisia harjoituksia
- Suorituksen arviointi hyväksytty/hylätty, numerot voivat päästää liian helpolla
- Tietotekniikan käyttö

Yhteiset aineistot 1

- Yhteistä sopimista opetusmateriaaleista? Aiheet?
- Keskitetty materiaalipankki. Päivitys, ylläpito. Vrt. RATU -työmenetelmäkuvaukset, päivittyvää aineistoa
- Mallina RT ja KH-korttijärjestelmät, yhteinen tarttumapinta
- Täydennyskoulutukseen eri materiaali kuin peruskoulutukseen

Yhteiset aineistot 2

- Menetelmäkortit, niiden perusteella keskustelu työmailla olemassa olevista käytännöistä
- Kuvapankit: kuvat yhdistettynä tiiveystuloksiin
- Materiaalipankin käyttö mahdollistettava myös konsulteille, jotka toimivat työmaalla asiakasrajapinnassa ja syöttävät tietoa eteenpäin esim. tiiveysmittausten yhteydessä
- Multimedia ja kieliversiot
- Sarjakuvat
- Räjätyskuvat suunnitelmista
- Verkko

Itse kunkin oman toiminnan kehittäminen ja asenne, verkostot

- Keinoja ja konsteja
- Avaintoimijat

Keinoja ja konsteja

- Vaikuttaminen omissa verkostoissa
- Yhteistyö koulutuksen ja yritysten välillä, esimerkiksi harjoittelun mahdollistamiseksi
- Työmaille pitää avata tulevaisuuden haasteita, työntekijöiden taidot pidettävä ajan tasalla.
- Asioiden nosto esiin myönteisesti, kateuden ja kilpailun virittäminen
- Verkostoon mukaan paikallinen rakennusvalvonta: tuo näkemystä laatuasioista, tuo velvoittavuutta.
- Rahaa koulutukseen hankkeistamalla, esim. EU-rahast
- Yritysten ei pidä liikaa varoa ”naapurille kouluttamista”, työvoima liikkuu molempiin suuntiin ja kysymys on koko alan tasosta
- Onnistuneet ratkaisut julkisuuteen kilpailun ja kateuden virittämiseksi

Avaintoimijat

- Rakennusteollisuuden aluetoimistot muokkaamaan jäsenistön asenteita
- Rakennusliitto muokkaamaan työntekijöiden asenteita luottamushenkilöiden kautta, lehti, nettisivut
- Rakennusvalvonta tuo velvoitteita
- Kiertävä konsultti ratkoo työmaiden ongelmia, pääsy materiaalipankkiin

Työmailla toimivien tavoittaminen ja saaminen mukaan koulutukseen

- Koulutus ja materiaalit kyllä saadaan kuntoon. MUTTA:
- Miten työmaille ja rakentajille tieto ja tietoisuus näistä tavoitteista ja vaatimuksista?
- Miten koulutus tavoittaa 180 000 työssä olevaa? Kanavat?
- Kysymyksiä ja ratkaisuja
- Kanavia

Kysymyksiä ja ratkaisuja 1

- Kuka maksaa työajan?
- Yrityksillä ei ole maksuhalukkuutta koulutuksista. Odotetaan yhteiskunnan panosta.
- Työmaille ongelma, jos väkeä koulutuksissa työajalla ja siten poissa työmaalta. Koulutusta myös iltaisin tai lauantaisin, esim perjantai + lauantai.
- Haaste myös kouluttajille: koulutusta pitää pystyä tarjoamaan iltaisin
- Missä vaiheessa ulkomaalainen työntekijä tulee tekemisiin koulutuksen kanssa?
- Ulkomaalaiset työntekijät ovat erilainen koulutushaaste. Kieliä on useita. Aloituspalaverit hankalia. ”Työkalut” vähissä kun yhteinen kieli puuttuu.

Kysymyksiä ja ratkaisuja 2

- Koulutusajan palkallisuus motivoi työntekijää
- Pätevyyksien saavuttaminen voi motivoida, joissain tapauksissa nostaa palkkaakin
- Yritykset kysyvät uusista koulutuksista, mihin niillä saa pätevyyden
- Viranomaisen rooli keskeinen (rakennusvalvonta): kutsutaan vapaaehtoiseen koulutukseen, viestinä ”tulossa muutoksia johon nyt tarjolla koulutusta, kohta näitä tietoja edellytetään”
- ”Pieni pakko” tukee päätöstä osallistua koulutukseen. Oma osaaminen kehittyy.
- Oulun rakennusvalvonnan tiiveystilastot voivat herättää huomaamaan, että kehitys on mahdollista. Motivoi oppimaan keinoja.

Kanavia

- Rakennusvalvonta on hyvä kanava: Mukana koulutusten suunnittelussa ja järjestelyssä. Ennakoivaa ohjausta uusiin tilanteisiin.
- Rakennusliiton kautta tavoitetaan jäseniä
- Yrityksille pitää viestiä, että työntekijöitä pitää lähettää koulutuksiin
- Pienissä yrityksissä koulutus voidaan hoitaa vuorovaikutuksena
- Isoissa yrityksissä avainhenkilö on HR:n koulutusvastaava. Näiden pitää tiedostaa koulutustarpeet. Voivat syöttää koulutusajatukset yrityksen alueellisille organisaatioille.

Työ jatkuu

- Roadmap-luonnosta tehdään, nämä keskustelut mukana
- Luonnos tulee kommentoitavaksi tammikuussa
- Projekti valmistuu huhtikuussa
- Jatkoprojekti ? konkreettisempi
- Toteutus!

Lisää tietoa
www.motiva.fi

<http://buildupskills.eu>
<http://finland.buildupskills.eu>